

Oppew. no. 3106.

Sigade kontroll ja kontrolli andmeid Kuremaa Seakasvatuse- katsejaamast

L. Voltri

2

Tartu Riikliku Gümnaasiumi
Raamatukogu

121647

Sigade kontroll ja kontrolli andmeid Kuremaa Seakasvatuse-katsejaamast

Dr. L. Voltri

Kuremaa Seakasvatuse-katsejaama üheks tegevusalaks on teostada vahepidamatult kontrolli kodumaa sigade sugulavade tõumaterjali üle. Selleks saadavad sugulavad Kuremaa kontrolljaama põrsaid lootusrikkamatest emistest — kaks emis- ja kaks orikpõrsast pesakonnast, vähemalt ühekordseks prooviks kindla ja küllaldase hinna eest.

Kontrollimisviis kontrolljaamas.

Põrsad tulevad kontrolljaama 15—20 kg raskuses, 7—9 nädala vanuses.

Kontroll algab 20 kg raskuses, kuna 15—20 kg-ni, on ettevalmistus-, resp. oludega kohanemisaeg.

Kontrollsööt koosneb ainult viljast (50% otri + 30% rukist + 20% kaera) ja lõssist, vahekorras vanusele ja raskusele vastavalt, Nils Hanssoni normide kohaselt. Mineraale lisatakse 5 g iga kg sööda kohta alla 50 kg eluskaalu ja 2 g iga kg sööda kohta pääle 50 kg eluskaalu. Traani (puhast) lisatakse kuni 30 elusk. kg-ni 0,2 g iga elusk. kg kohta. Kartul on jäetud kontrollsöödast välja, põhjusel, et see aastaegade järele on väga muutlik oma väärtuses ja rikub liialt kontrollsööda väärtuse ühtlust — standarti.

Laudatingimused on ühtlased suvel kui talvel lautade kütmise ja ots-tarbekalt korraldatud ventilatsiooni abil (värske ja külma õhu eelsoojendamine ja niiskuse hoogne väljatõmbus tiirlevate tuulepäädega varustatud korstnate tõttu).

90—95 eluskaalu kg juures saadetakse sead peekonisigadena eksporttapamajja, kus võetakse ette kontrolli viimane faas — lihahindamine.

Lihahindamist toimetab komisjon, kuhu kuuluvad katsejaama juhataja, ülikooli väikeloomakasvatuse dotsent ning tapamaja peekoni meister. Lihahindamisel arvestatakse omadusi, mis siin juuresoleval tabelil näidatud, ühel alusel ja samal viisil Rootsi ja Taani lihahindamisega. Teaduslik klassifikatsioon on standarditud objektiivselt vastava tabeli alusele. Koguväärtuspunktid võetakse Rootsi vastava tabeli järele viiest omadusest — klassifikatsioonist, söödakasutavusest, tapakanemisest, kõhuliha väärtusest ja sinkide suurusest.

Tabel nr. 1. Kuremaa kontrolljaama sigade kontrolli

Sugulava nimetus	Rühma nr.	Rühma isa	Rühma ema	Vanus kontrolli algul päeva	Vanus kontrolli lõpul päeva	Kaal kontrolli algul kg	Kaal kontrolli lõpul kg	Sü kg juurekasvu kohta	Keskm. päevane juurekasv sea kohta gr.
Inglisõug:									
Õisu	1	Toomas I Tr. nr. 399	Õ. Kai 85 Tr. nr 414	58	199	15,2	97,0	3,31	586
Polli	2	Toivo Tr nr. 401	Õ. Kai 87 Tr. nr. 378	55	211	9,6	92,5	3,28	538
Polli	4	A. Ado 16	P. Kai 67	54	207	12,2	91,2	3,47	522
Kuusiku	1	K. Ado	K. Madli	52	191	13,4	93,9	3,24	576
Imastu	1	J. Vahur 3	J. Lehti 3	59	193	18,8	93,1	3,61	555
Hindreku	1	U. Tõll	V. Lehti Tr. nr. 286	52	199	13,2	90,0	3,51	523
Soojamaa	1	Poisu	J. Dagi Tr. nr. 578	53	206	13,7	87,6	3,64	481
Soojamaa	2	Poisu	J. Dagi Tr. nr. 576	72	211	19,8	96,9	3,62	554
Õisu	2	Õ. Ado	Kai 122	58	246	12,6	92,6	4,21	454
Õisu	3	A. Ado 18	Kai 109 Tr. nr. 522	78	234	22,0	94,0	3,97	471
Antsla	2	A. Ado 8 Tr. nr. 405	A. Liisa 23 Tr. nr. 398	92	227	27,5	94,0	3,77	550
Antsla	3	A. Ado 8	A. Liisa 39 Tr. nr. 386	92	229	27,4	92,0	3,81	525
Imastu	3	J. Vahur 454	A Liisa Tr. nr. 532	68	224	27,9	97,2	4,03	502
Imastu	2	J. Vahur Tr. nr. 557	Õ. Kai Tr. nr. 534	55	240	18,4	97,3	3,97	512
Imastu	4	J. Välk Tr nr 501	J. Dagi Tr. nr. 566	55	202	17,2	91,2	3,55	442
Imastu	5	J. Vahur Tr. nr. 557	Õ. Kai 442	69	203	22,8	93,4	3,63	525
Koka	4	K. Valde 8	Õ. Kai Tr. nr. 530	72	202	22,0	89,8	3,53	560
Õisu	6	A. Ado 18	Tiiu 33 Tr. nr. 418	75	209	21,7	92,7	3,67	548
Koka	5	K. Valde Tr. nr. 8	K. Dagi 68	65	229	18,7	92,6	4,10	431
Õisu	7	Toomas I Tr. nr. 399	Kärt II Tr. nr. 518	67	219	15,5	91,3	3,86	494
Mooste	2	A. Miku 9	Juula 612	56	208	17,4	93,6	3,75	552
Roometi	3	J. Vahur Tr nr. 685	R Viuu7 Tr. nr. 484	69	249	23,9	92,1	4,14	428
Roometi	4	J. Vahur Tr. nr 685	R Viuu I Tr. nr. 482	65	189	20,7	92,5	3,48	525
Roometi	5	J. Vahur Tr. nr. 685	R. Viuu Tr. nr. 661	81	205	23,8	91,5	3,42	543
Hindreku	3	K. Rein Tr. nr. 603	V. Pilve Tr. nr. 646	75	201	24,2	92,9	3,71	532
Koka	6	K. Valde I Tr. nr. 663	K. Lehti 6 Tr. nr. 472	75	199	24,8	89,3	3,63	520
Keskmiselt				66	213	19,4	92,8	3,69	517
Parand. maatõug:									
Maarja	1	Mardus	M. Matsakas 2 Etr. nr 44	45	185	13,1	92,7	3,25	591
Maarja	2	Mardus	M. Matsakas 1 Etr. nr. 42	44	190	12,0	96,7	3,41	580
Maarja	3	Mõnus	Matsakas 51	55	183	19,5	88,8	3,38	547
Purila	1	Tulus Tr. nr. 13	Riinu 8 Tr. nr. 28	60	182	22,1	89,9	3,80	564
Purila	6	Saud Tr. nr. 177	Riinu 33	80	200	29,0	98,8	3,58	582
Koltsi	3	Sander	Liisu	61	213	22,1	96,5	4,32	471
Päriveri	2	Frederick	Taasi III	55	236	14,0	95,7	3,96	490
Päriveri	3	Jacko	Frieda II	66	212	16,5	95,3	3,35	549
Päriveri	4	Itler	Maret Tr. nr. 246	82	197	25,5	93,2	3,55	586
Kärevete	2	M. Mõnus Tr. nr. 95	K. Kärt 58	70	196	24,0	93,5	4,02	580
Keskmiselt				62	199	19,8	94,1	3,66	554

tulemusi 1. juulist 1931. a. kuni 1. juulini 1934. a.

Tapakahane- mise %	Eksportliha %	Kõha pikkus sm.	Seljapekipaksus keskmiselt üle selja sm.	Kõhuliha pak- sus sm.	Peki kõvadu- sele punkte	Peki ühtlusele punkte	Sinkide vormile ja suurusele punkte	Peekoni tüübile punkte	I sorti	II sorti	III sorti	Koguväärtus punkte	II ja III sorti mineku põhjused
24,5	60,0	95,0	3,5	3,3	13,1	14,7	13,6	14,5	4			90,5	
27,6	57,8	91,6	3,6	3,2	13,4	13,4	13,1	13,2	3	1		84,0	1 - paks pekk
27,0	57,8	91,9	3,9	3,2	12,5	13,0	12,4	13,6	2	2		77,0	1 - pehme pekk, 1 - paks
28,2	55,6	95,0	3,5	2,8	12,1	12,2	12,0	13,1	3	1		80,5	1 - pehme pekk [pekk
27,8	56,7	93,5	3,8	3,2	13,0	12,4	12,9	13,1	2	2		74,0	1 - pehme pekk, 1 - paks
24,8	58,9	93,7	3,2	3,4	12,3	12,3	12,3	14,0	1	2		75,5	2 - pehme pekk [pekk
22,1	61,0	90,0	3,2	3,4	12,2	12,6	12,6	12,5	2	1	1	75,5	2 - pehme pekk
25,7	61,8	93,5	4,0	3,3	13,9	13,1	13,0	12,7	2	2		76,0	2 - paks pekk
22,8	60,2	92,8	3,5	4,0	12,9	13,2	13,2	13,4	2	1	1	72,0	1 - paks pekk, 1 - pehme
23,8	59,5	95,1	3,1	4,0	11,1	12,2	13,6	13,6		3	1	65,5	4 - pehme pekk [pekk
24,2	59,8	94,8	3,6	3,6	13,3	12,3	12,5	12,8	4			76,5	
22,0	61,1	92,3	3,6	3,8	13,5	12,8	12,7	12,3	3			79,0	
25,9	57,6	93,8	3,3	3,4	12,4	12,5	12,5	12,8	3	1		70,5	1 - pehme pekk
27,0	57,7	92,0	3,8	3,5	14,3	13,2	13,2	13,0	2	1		69,0	1 - lühike
26,9	57,7	94,0	3,5	3,5	12,8	13,3	11,8	12,7	3			79,0	
28,2	56,0	94,5	3,5	3,2	12,0	12,4	12,9	12,4	3	1		73,5	1 - pehme pekk
25,1	60,2	93,2	3,9	3,5	13,5	13,0	13,3	12,9	4			85,0	
25,4	59,1	91,7	3,5	3,4	12,5	12,7	12,8	12,5	3			79,5	
21,4	61,6	98,0	3,2	3,5	12,0	12,5	12,6	13,1	2	1	1	70,5	2 - pehme pekk
23,0	60,6	92,7	3,5	3,4	14,2	13,0	13,2	12,3	2	1		77,0	1 - lühike
27,8	56,5	93,9	3,5	3,2	12,6	13,1	13,0	12,4	3	1		73,0	1 - pehme pekk
25,7	58,5	93,8	3,5	3,4	11,9	12,3	12,4	13,4	1	3		66,5	3 - pehme pekk
24,9	57,1	91,2	3,5	3,5	13,7	13,0	12,2	11,5	2	1		82,0	1 - lühike
25,5	56,2	93,2	3,6	3,2	13,3	12,7	12,3	12,3	3			82,5	
22,1	60,0	93,6	4,2	3,8	13,1	11,9	12,4	11,8	1	2	1	69,0	2 - paks pekk, 1 - pehme
23,7	58,0	96,1	3,5	3,7	12,4	12,0	11,9	12,5	2	2		75,0	2 - pehme pekk [pekk
25,1	58,7	93,5	3,6	3,4	12,8	12,8	12,7	12,9	64,6%	30,2%	5,2%	76,1	
26,5	58,0	96,0	3,5	3,1	11,9	13,9	13,4	13,5	2	1	1	84,5	2 - pehme pekk
27,5		94,1	4,4	3,1	13,4	12,9	13,9	13,6	1	1	2	70,0	3 - paks pekk
24,8	58,4	95,0	3,5	3,1	11,3	13,3	12,4	13,1	1	3		76,5	3 - pehme pekk
28,0	56,8	92,5	3,7	2,8	13,1	13,4	12,2	13,2	3	1		71,5	1 - paks pekk
25,6	56,0	97,2	3,6	3,1	12,3	12,8	12,0	12,8	3			78,0	
24,7	59,2	98,0	3,3	4,0	11,5	12,3	12,5	13,0	2		1	66,5	1 - pehme pekk
25,6	60,0	92,3	3,7	3,1	13,3	13,0	13,3	12,5	3			73,5	
26,3	59,4	95,0	3,5	3,5	12,3	12,5	13,2	13,0	2	1		83,5	1 - pehme pekk
24,8	56,3	92,8	4,2	3,5	13,2	12,7	11,7	11,2	2		1	71,5	1 - paks pekk
25,7	54,5	92,5	4,1	3,6	13,2	12,2	11,8	11,7	1	2		65,5	2 - paks pekk
26,0	57,6	94,5	3,8	3,3	12,6	12,9	12,6	12,8	58,8%	26,5%	14,7%	74,1	

Punktide panekul on peetud 12 rahuldavaks, 10 väga halvaks ja 15 väga hääks, hinnatud poolepallilise täpsuseni.

Kontrollrühm likvideeritakse, kui langeb välja 2 siga. Üksik siga langeb välja rühmast, kui ta 3 nädalat ei näita juurekasvu.

Kontrollandmeid kasutab E. Seak. Selts, samuti sugulavad ja teised seakasvatajad hääde sigade liinide leidmiseks ja arendamiseks, seega tähtsalt peekoni väärtuse tõstmiseks.

Seni ilmunud Riigi Katseasjanduse Nõukogu toimetiste seerias :

- Nr. 1. **L. Rinne** — Eesti madalsoode kõlblikkusest põllumajanduslikuks taimekasvatuseks.
- Nr. 3. **N. Rootsi** — Kultuurtaimede juureosadest.
- Nr. 4. **L. Rinne** — Madalsooheinamaa fosforhappe-väetus, eriti Eesti fosforiit väetisena.
- Nr. 5. Katseasjanduse nõukogu ja sektiioonide tegevusest 1928. a.
- Nr. 6. **L. Rinne** — Madalsooniidu lämmastiku-väetusekatse Tooma Sookatsejaamas 1922—1927.
- Nr. 7. **L. Rinne** — Mõned andmed heinaseemnesegu valikust vaheldusniidu sisseseadmiseks madalsool.
- Nr. 8. **N. Roosa** — Esimese vilja tasuvusest madalsool.
- Nr. 9. **M. Pill** — Kehra varane kaer.
- Nr. 10. **M. Pill, J. Juhans, E. Haugas** — Eesti nisu väärtus meie esimese nisunäituse andmetel.
- Nr. 11. **M. Pill** — Lapp- ja reaskatse.
- Nr. 12. **M. Pill** — Kaerasortide võrdluskatsed Jõgeva Sordikasvanduses.
- Nr. 13. **M. Pill** — Odrasortide võrdluskatsed Jõgeva Sordikasvanduses 1923—1930.
- Nr. 14. **J. Mägi** — Eesti loomasöötade toiteväärtusest.
- Nr. 15. Kümme aastat põllumajanduslikku katse- ja uuringutööd.
- Nr. 16. **M. Pill** — Talinisu külviaeg ja külvitihedus. Katsed Jõgeva Sordik. 1924—1931. a.
- Nr. 17. **K. Zolk** — Põldnõukjate rännakud ja seda mõjustavad tegurid.
- Nr. 18. **N. Rootsi** — Kesakatse tulemusi Taimebioloogia-katsejaamas.
- Nr. 19. **M. Gross ja J. Hindrikson** — Võipesu- ja karastusvee steriliseerimiskatsed caporiidi ja kloorlubjaga.
- Nr. 20. **M. Pill** — Abinõudest meie nisu küpsetusomaduste parandamiseks.
- Nr. 21. **N. Rootsi** — Külviaja mõju kaera ja odra terasaagile.
- Nr. 22. **N. Rootsi** — Juurviljade sordivõrdluskatsed 1924—1932. a.
- Nr. 23. **J. Aamisepp** — Omamaa suhkrutööstuse loomise võimalustest ja suhkrupeedi sortide võrdluskatsete tulemusist.
- Nr. 24. **N. Rootsi** — Talirukki külviaja katsed.
- Nr. 25. **J. Mets ja J. Tohver** — Karjamaakultuuri tulemusi Jõgeval (trükis).
- Nr. 26. **J. Aamisepp** — Jõgeva kartulisordid „Kalev“ ja „Kungla“.
- Nr. 26. lisa **J. Aamisepp** — Jõgeva kartulisordid välismaa katsejaamade andmeil.
- Nr. 27. **N. Rootsi** — Segaviljakasvatuse katsete tulemusi.
- Nr. 28. **A. Käsebier ja A. Jakobson** — Kartuli sordiküsimus P.-Eestis.
- Nr. 29. **A. Ratt** — Sõklata kaeraterade väärtustamine külvises.
- Nr. 30. **L. Rinne** — Andmeid heinaseemne-segude valikust kultuurniidu sisseseadmiseks madalsool Tooma Sookatsejaama 10-a. katsete alusel.
- Nr. 31. **K. Zolk** — Katsed röövikuliimide kleepekestuse määramiseks 1933. a.
- Nr. 32. **R. Tomson** — Ristikuvähk ja teised ristiku haigused Eestis.
- Nr. 33. **N. Rootsi** — Kaera juuremassist.
- Nr. 34. **L. Voltri** — Sigade kontroll ja kontrolli andmeid Kuremaa Seakasvatuse-katsejaamast.
- Nr. 35. **N. Rootsi** — Valge mesiku kasvatamisest Eestis.